

Герасимчук В.Г.
доктор економ. наук., професор ФММ НТУУ «КПІ»
Сакова М.О.
студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ РИНКІВ ЗБУТУ ВІТЧИЗНЯНОГО МЕДИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ

У статті подано аналіз світових тенденцій ринку медичного обладнання, визначено країн-лідерів галузі медичного приладобудування. На даний момент, у високотехнологічному сегменті медицини, ключовими гравцями ринку виступають США, Німеччина та Нідерланди, а у низькотехнологічному – Китай, Індія, Корея, Тайвань та Бразилія, котрі досягли високого рівня розвитку медичної промисловості, саме завдяки масовому виробництву. Досліджено експортоспроможність вітчизняного медичного обладнання на міжнародному ринку. Визначено найбільш конкурентоспроможну продукцію українського виробництва у галузі медичного приладобудування та ключові ринки її збуту. Серед останніх виступають: Російська Федерація, Казахстан, Словаччина, Німеччина, Гонконг, Білорусь, Республіка Молдова, Грузія, Туреччина та Індія. Подано аналіз тенденцій експорту вітчизняного устаткування медичної промисловості за останні 5 років, як в загальному по галузі, так і по кожному із ключових ринків збуту окремо. Досліджено структуру та динаміку експорту вітчизняного медичного обладнання за товарною номенклатурою протягом 2007-2011 рр.

Ключові слова: ринки, медичне устаткування, експорт, імпорт, вітчизняне обладнання, конкурентоспроможність.

Вступ. Незважаючи на високий потенціал вітчизняної галузі медичного приладобудування, рівень попиту на медичне устаткування на внутрішньому ринку залишається на вкрай низькому рівні, що гальмує подальший розвиток медичної промисловості. Актуальність даної роботи полягає в необхідності підвищення ефективності експорту продукції на міжнародних ринках, що, у свою чергу, підтримуватиме розвиток вітчизняної галузі. Визначення ключових ринків збуту сприятиме активізації зусиль державного та приватного секторів економіки у найбільш перспективних регіонах.

Дослідженням проблематики розвитку галузі медичного приладобудування займалися такі міжнародні консалтингові компанії як «Lucintel», «Espicom». Серед іноземних дослідників виділяються роботи Марії Фонтанацци, котра займалась поглибленим дослідженням динаміки та перспектив розвитку міжнародних ринків медичного обладнання.

Постановка завдання. Мета дослідження – визначити ключові ринки збуту медичного устаткування українського виробництва, шляхом оцінки обсягів експорту до країн-партнерів.

Поставлено наступні завдання:

– розглянути та проаналізувати світові тенденції на ринках медичного обладнання;

– дослідити динаміку експортних потоків вітчизняного медичного устаткування у розрізі країн, у яких продукція користується максимальним попитом;

– здійснити аналіз експорту медичного обладнання за товарною номенклатурою, шляхом поглибленого дослідження ключових ринків збуту;

Результати дослідження. Світова галузь медичного приладобудування характеризується середнім приростом у 6,1% та суттєвою фрагментованістю, так як близько 46% усього ринку припадає на Північну Америку, і, передусім, 40% на США[1].

Проте, за прогнозами експертів, Китай, Індія, Корея, Тайвань та Бразилія, що на даний момент спеціалізуються на масовому експорті низько-технологічного медичного обладнання, можуть стати серйозними конкурентами для США у майбутньому, через максимальні темпи розвитку галузі медицини у світі. Окрім США, важливими гравцями у високотехнологічному секторі виступають Німеччина та Нідерланди.

Стосовно попиту на медичне устаткування, у розвинених країнах ЄС, Японії, Канаді та США, він характеризується щорічним приростом у розмірі 3-5%, в той час як в Індії та Китаї темпи росту попиту складають 8-9% на рік[2].

Найбільш перспективними ринками збуту світу вважаються Китай, Індія та Бразилія. Розширення господарської діяльності на ринках, поряд із високими темпами економічного розвитку та зростанням доходів населення, сприяють збільшенню попиту на якісні медичні послуги, що, в свою чергу, спричиняє зростання рівня попиту на медичне обладнання[3].

Підвищення рівня захворюваності у світі, включаючи серцево-судинні захворювання, діабет, гіпертонію і ожиріння, сприяє швидким темпам росту промисловості медичного приладобудування. За 2011 рік дохід американських і європейських медичних компаній збільшився на 6%, порівняно з 2010 р., на загальну суму близько 320 млрд. дол.[4].

За результатами проведеного дослідження було визначено 10 ключових ринків збуту медичного обладнання вітчизняного виробництва (табл. 1).

Стосовно загальної структури експорту вітчизняного медичного устаткування за 2011 рік, 14,09 млн. дол. становила електромедична апаратура та апаратура для дослідження зору, 10,67 млн. дол. – апаратура, що використовує рентгенівське, альфа-, бета- або гамма-випромінювання, 7,8 млн. дол. – апаратура для психологічних тестів на визначення здібностей, механотерапії, а також, масажна та дихальна апаратура. Пристрої ортопедичні, штучні частини тіла та слухові апарати склали 5,62 млн. дол. (рис. 1).

**Ринки збуту українського медобладнання за обсягами експорту
протягом 2007-2011 рр. [5]**

№	Країна	Сумарно за 2007- 2011 рр.	2007	2008	2009	2010	2011
1	Російська Федерація	63540	11095,20	12711,60	8511,20	13575,94	17646,12
2	Казахстан	8643	1929,70	1567,40	2219,10	1195,49	1731,78
3	Словаччина	7392	1160,80	1692,00	1165,60	1779,38	1594,13
4	Німеччина	7364	600,60	2907,20	1026,90	1391,85	1437,15
5	Гонконг	7063	35,50	501,70	1284,20	2480,62	2761,25
6	Білорусь	6703	3116,10	1844,59	463,30	671,86	607,35
7	Республіка Молдова	5883	120,40	1357,90	1290,20	1926,38	1187,74
8	Грузія	5218	822,40	2105,70	717,00	940,81	632,33
9	Туреччина	5197	40,20	1772,55	1821,75	796,66	765,89
10	Індія	4888	1277,70	277,20	1559,90	201,93	1571,71

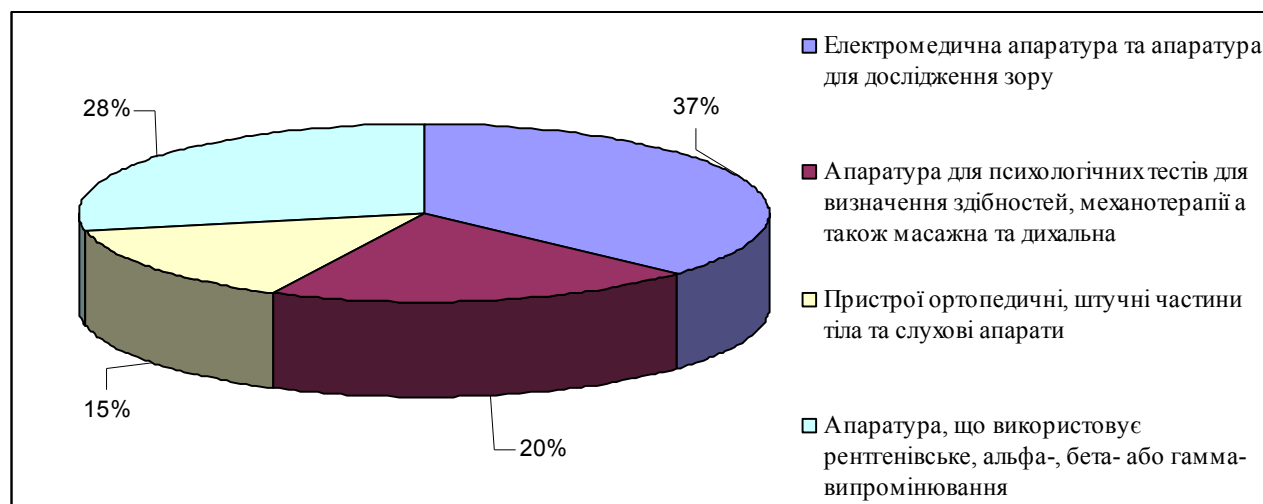

Рис. 1. Структура експорту вітчизняного медичного обладнання за 2011 рік[5].

Першою країною, за обсягами експорту українського медичного обладнання, як за кожний аналізований рік окремо, так і за підсумками 2007-2011 рр., виступає Російська Федерація, із сумарним обсягом експортованого устаткування у 63,54 млн. дол. Протягом всього періоду, окрім кризового 2009 року, зі спадом на 33,04%, спостерігається стійка тенденція до зростання обсягів експорту, відповідно на 14,57% у 2008 році, на 59,51% у 2010 році та на 29,98% у 2011 році. В останньому, 2011 році, 34,52% всього експортованого обладнання припадало на апаратуру, що базується на використанні рентгенівського випромінювання для медичного та хірургічного використання, 12,78% експорту становили штучні зуби, 10,78%

склали ендоскопи, прилади для вимірювання артеріального тиску, обладнання для діатермії та гемодіалізу, 6,84% становила апаратура для механотерапії, психологічних тестів на визначення здібностей та масажна.

Другим за значенням виступає ринок Казахстану, із сумарним обсягом експорту за останні 5 років у 8,64 млн. дол., проте тенденція не є стійкою: у 2008 році спостерігався спад на 18,77%, в той час як у 2009 році – зростання на 41,58%. У 2010 році знову відбувався спад, на 46,13%, а у 2011 році – зростання, на 44,86%. У минулому 2011 році 51,22% усього експорту забезпечувалось дихальною апаратурою та газовими масками, 15,44% – штучними зубами, 15,05% – апаратурою, що використовує ультрафіолетове або інфрачервоне випромінювання, 8,12% продукції становили прилади для вимірювання артеріального тиску, ендоскопи, обладнання для діатермії та гемодіалізу.

Третьою, за важливістю для українського експорту медичного устаткування, являється Словаччина, із сумарним обсягом експорту за останні 5 років у 7,39 млн. дол. Спостерігається тенденція, обернена до ринку Казахстану: збільшення обсягів експорту на 45,76% протягом 2008 року, зменшення на 31,19% у 2009 році, потім знову збільшення, на 52,66% у 2010, та зменшення, на 19,41% у 2011 році. У 2011 році 98,91% усього експорту становили ортопедичні пристрої та пристрої для лікування переломів.

Висновок. На даний момент найбільш конкурентоспроможною являється апаратура, що базується на використанні рентгенівського випромінювання, з обсягом експорту за минулий 2011 рік у 6,29 млн. дол., дихальна апаратура (5,76 млн. дол.), апаратура для ультразвукового сканування (3,21 млн. дол.), штучні зуби (2,9 млн. дол.), а також, рентгенівські екрани та протирозсіювальні сітки, експортна вартість яких становила 2,08 млн. дол.

Серед найбільш перспективних ринків збуту, для вітчизняного медичного приладобудування, виступають країни СНД, а в останні роки набирає обертів експорт до Гонконгу, Індії та Туреччини.

Список використаних джерел

1. Global Medical Device Industry 2012-2017: Trend, Profit, and Forecast Analysis [Електронний ресурс] Lucintel – Global Management Consulting & Market Research Firm / Medical Equipment and Supply / Medical Devices / Life Sciences / Industry reports / ReportLinker. – 2012. – July 15. – Режим доступу: <http://www.reportlinker.com/p0934903-summary/Global-Medical-Device-Industry-Trend-Profit-and-Forecast-Analysis.html>
2. Medical Equipment and Supply Industry: Market Research Reports, Statistics and Analysis [Електронний ресурс] Espicom Business Intelligence / Medical Equipment and Supply / Medical Devices / Life Sciences / Industry Reports / ReportLinker. – Режим доступу: <http://www.reportlinker.com/ci02252/Medical-Equipment-andSupply.html>
3. Global Medical Devices Survey 2012–2013: Market Trends, Marketing Spend and Sales Strategies in the Global Medical Devices Industry [Електронний ресурс] Industry Review – 2012. – May 29. – Режим доступу: <http://industryreviewstore.blogspot.com/2012/05/global-medical-devices-survey-20122013.html>
4. MedTech Industry Still Feeling Fallout from Recession [Електронний ресурс] Maria Fontanazza / Articles / Medical Device and Diagnostic Industry – 2012. – December 13. –

Режим доступу: <http://www.mddionline.com/article/medtech-industry-still-feeling-fallout-recession>

5. Экспорт-импорт товаров за країнами світу за 2007-2011 роки [Електронний ресурс] / Статична інформація / Державний Комітет Статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Герасимчук В.И.

доктор эк. наук, профессор ФММ, НТУУ «КПИ»

Сакова М.А.

студентка ФММ, НТУУ «КПИ»

АНАЛИЗ МЕЖДУНАРОДНЫХ РЫНКОВ СБЫТА ОТЕЧЕСТВЕННОГО МЕДИЦИНСКОГО ОБОРУДОВАНИЯ

В статье представлен анализ мировых тенденций рынка медицинского оборудования, определены страны-лидеры как в высокотехнологичном (США, Германия, Нидерланды), так и в низко-технологическом сегменте отрасли медицинского приборостроения (Китай, Индия, Корея, Тайвань и Бразилия), которые достигли высокого уровня развития медицинской промышленности, именно благодаря массовому производству. В статье исследовано эффективность экспорта отечественного медицинского оборудования на международном рынке, определена наиболее конкурентоспособная, на данный момент, продукция украинского производства в области медицинского приборостроения и ключевые рынки ее сбыта (Российская Федерация, Казахстан, Словакия, Германия, Гонконг, Беларусь, Республика Молдова, Грузия, Турция, Индия). Предоставлен анализ тенденций экспорта украинского оборудования медицинской промышленности за последние 5 лет, как по отрасли в целом, так и по каждому из ключевых рынков сбыта в отдельности. Исследована структура и динамика экспорта отечественного медицинского оборудования по товарной номенклатуре в разрезе ключевых стран-импортеров в течение периода с 2007 по 2011 год.

Ключевые слова: рынки, медицинское оборудование, экспорт, импорт, отечественное оборудование, конкурентоспособность.

Gerasimchuck V.G.

professor NTUU «KPI»

Sakova M.O.

student, faculty of management and marketing NTUU «KPI»

INTERNATIONAL MARKETS OF MEDICAL EQUIPMENT ANALYSIS FOR UKRAINIAN SUPPLIERS

The article presents an analysis of the global market trends in the medical device market, defines the leaders in the high-tech (USA, Germany, Netherlands) and in the low-technology segment of the market (China, India, Korea, Taiwan and Brazil), which reached an incredibly high level of the medical industry

development through their mass production. The report investigated the export capability of the domestic medical equipment on the international market. The survey is also identifying the most competitive Ukrainian production in the medical instrumentation field and key markets of its sales: Russia, Kazakhstan, Slovakia, Germany, Hong Kong, Belarus, Moldova, Georgia, Turkey, India. The report includes the analysis of trends in exports of the Ukrainian medical equipment industry for the past 5 years for the industry in general and each of the key markets. The domestic exports structure and dynamics of medical equipment by the market and type of equipment during the period 2007-2011 is also included.

Key words: markets, medical devices, export, import, Ukrainian equipment, competitiveness.

Гречко А.В.

доцент ФММ НТУУ «КПІ»

Кирикович К.В.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ДОСЛІДЖЕННЯ АСИМЕТРИЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ НА ТОВАРНИХ РИНКАХ УКРАЇНИ

В статті досліджені проблеми нерівномірного розподілу інформації на товарних ринках України, а також можливі шляхи подолання даної проблеми та охарактеризовані наслідки, викликані асиметричністю інформації. Авторами проведено аналіз вітчизняних і зарубіжних досліджень в галузі асиметричності інформації та на його основі виявлено залежність між даним явищем та рентабельністю ринку. Встановлено основні недоліки вітчизняної економічної системи і зокрема товарних ринків, які пов'язані з проблемою асиметричності ринкової інформації.

Ключові слова: асиметричність інформації, нерозвинена інфраструктура, недосконалість конкурентної ринкової системи, товарний ринок.

Вступ. За сучасних умов розвитку господарських процесів найбільш важливе значення у ринкових відносинах відіграє інформація, адже своєчасне отримання об'єктивної інформації дозволяє приймати виважені економічні рішення, вчасно пристосовуватися до зміни умов соціально-економічного та політичного середовища та дає змогу займати лідируючі позиції серед конкурентів. Поряд з цим, для більшості ринків характерним є феномен асиметричності інформації – це один із основних дефектів ринку, що ускладнюють регулювання державою справедливої конкурентної боротьби. Наслідки асиметричності ринкової інформації можуть бути досить негативними, зокрема вона може викликати рентабельну поведінку суб'єктів ринкових відносин, зумовлювати викривлення конкуренції,